

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת וארא ♦ כה' טבת תשע"ד ♦ עלון 60

"האמונה הפנימית היא כל-כך גדולה
מן השכל, עד שמי שאינו בעל שכל
חפשי באמת מתדמה לו שהיא הפך
מהשכל"

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קדוש השם הי"ד

רשעות המצרים ועל בורותם משה שמאי -'בית הרב'

פעמיים בלבד נאמר שמשה ואהרון עשו אות בנוכחות פרעה וגם עבדיו.
בפעם הראשונה, כשבלע מטה משה את מטות החרטומים נאמר: "וישלך אהרן את מטהו לפני פרעה
ולפני עבדיו ויהי לתנין". ובפעם השנייה, כאשר הכה אהרון את היאור נאמר "ויך את המים אשר
ביאור לעיני פרעה ולעיני עבדיו".

יש להבין מדוע דווקא באותות אלו?
אם נבוא לומר, כי אות המטה נעשה לפני פרעה ולפני עבדיו, מכיוון שהוא התבצע בארמון פרעה, לא
מובן מה טעם היה להביא את פרעה ואת עבדיו עד ליאור כדי להכות בו?
עוד יש להבין, מדוע במעמד הסנה, כשהדגים הקב"ה למשה, את האות במטה, נאמר בו "וישליכהו
ארצה ויהי לנחש", ומיד נאמר גם "והמטה אשר נהפך לנחש תקח" ואילו כאשר עשו משה ואהרון את
האות הזה לפני פרעה, נאמרו בו שלוש פעמים, אך ורק בלשון "תנין" ולא הוזכר כלל הנחש?!

אפשר שהסברו של מרן הרב זצ"ל על אתר לפסוק זה יבהירו השאלות הללו.
לדעת הרב (עולת ראייה ב, עמ' פב) ישנן שתי סיבות להיות האדם ערל לב שאינו מכיר במציאות
הבורא. האחת רשעות שמקורה בגאווה, והשנייה, פרימיטיביות ובערות.

ההכאה ביאור הייתה דווקא לעיני פרעה – שאותו הניעה הרשעות, וגם לעיני עבדיו שאותם הניעה
הבערות, וזאת כדי "להודיע לדורות שערלת לב האדם... איננה חוצצת בעד האור האלהי, שלא יופיע
בעולם" מכל סיבה שלא תהא.

מתוך כך באו שני האותות הללו, אשר היו שני המופתים הראשונים בסדר מכות מצרים, ונבחרו
להיעשות בסמלי מצרים המובהקים: היאור והתנין, אשר התגלו בכל חולשתם, ולכן נעשו לפני פרעה
ועבדיו.

למשפחת כיתה י/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה י/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

סיפר הגרמ"צ נריה זצ"ל:

"סח לי החסיד ר' יעקב הניג ז"ל: הייתי בסוכתו של האדמו"ר מדרוהביטש, ר' חיים מאיר יחיאל שפירא זצ"ל בסוכות תרפ"ד, בשעה שבא מרן הראי"ה זצ"ל לבקרו בחוליו.

פתח הרבי ואמר: החסידים שאלו אותי מדוע אני מזרז לעלות מפולין לארץ ישראל, והלא יש כאן צרות שמכים יהודים?

עניתי להם: בפולין מכים יהודים משום שהם שם יותר מדאי, ואילו בארץ ישראל מכים יהודים משום כאן פחות מדאי...

נענה הרב זצ"ל ואמר: גם אותי שאלו שאלה זאת, והשבתי שהחילוק בין פולין לארץ ישראל, הוא בזה: ישנם שני מצבים - מחלת התנוונות מחמת זיקנה, שכל אחד יגור מפניה, אע"פ שכשלעצמה אינה מסוכנת. ולעומת זה ישנו מצב מסוכן ממש, ובכל זאת כל אחד מעוניין בו - וזוהי לידה. הצרות שבחור"ל אינן אלא מחלות זקנה והתנוונות, ואילו הצרות שבארץ ישראל, עם כל הסכנות שבהן - חבלי לידה הן"

[יד רא"ם' עמ' 314].

משנת - הראי"ה זצ"ל

וארא אֶל אַבְרָהָם בְּאֵל שְׁדֵי [ו, ג].

"לפי האמת מעת נבחרו ישראל לעם ד', הנהגת הנס איננה זזה מאיתם. והנה א"י מיוחדת אל הנהגת הנס, כמו שאמר הכתוב 'ארץ אשר ד' אלוֹקֶיךָ דורש אותה תמיד'. על כן נתן השי"ת את ארץ ישראל למורשה, ירושה שאין לה הפסק. שע"י הכוח של א"י הדבק בכלל ישראל, הנהגת הנס אינה זזה מהם כלל. ותכלית הדבר היא כדי שתהיה שלמות הנפש דבקה בהם תמיד, ע"י מה שהם מונהגים ע"י הנהגה כזאת שאינה מסורה כלל ביד שום כוח כי אם ביד השי"ת. אבל כל זה לא היה אפשר להיקבע כי אם אחרי שבאו לכלל אומה, שאז נכרתה ברית ד' יתבוך עמה ונקבעה בקביעות גמורה. אבל כל זמן שהיו בתור יחידים, השלמות של יחידים אפשר להשתנות. על כן הייתה אז ההנהגה הטבעית עיקר, והנהגת הנס רק לפרקים. אבל משנבחרו כלל ישראל, נקבעה הנהגת הנס לקביעות. והנה שם 'שדי' הוא על שם שידוד המערכה, ושיש די ביכולתו לעשות נגד מהלך הטבע, הוא נאות כל זמן שהנהגת הטבע עיקרית, רק לפעמים לאיזו מטרה באה הנהגת הנס. מה שאין כן אחרי שנקבעה הנהגת הנס לעיקר, אינו נקרא כל כך בשם 'שדי' כי אם שם הו"ה המורה על הוויותו המציאות, ממילא משנה כרצונו תמיד, ואין מקום לטבע כלל, רק ברצונו. על כן כל זמן שלא היו ישראל בתור 'כלל', הייתה א"י שהיא מיוחדת להנהגת הנס וההשגחה הפרטית רק בתור גירות וארעי. אבל אחר שכבר נקבעו ישראל לעם עולם, קנו בתורת קביעות וירושה. על כן כשאמר שנודע אל האבות ב'אל שדי', הקים את בריתו "לתת להם וכו' את ארץ מגוריהם", שהייתה ארעית להם, ועתה כשנתגלה שם הו"ה, הוא נותן א"י למורשה עולמית שאין לה הפסק"

[מרן הראי"ה, 'מדבר שור' דרוש לב עמ' רצו]

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד